

Γεια σας παιδιά! Εγώ είμαι! Ο Γλάρος της HELMEPA!

Μόλις τελειώσατε την ανάγνωση του παραμυθιού... και τώρα έρχομαι εγώ να σας πω μερικά πράγματα για τη θάλασσά μας. Πράγματα που βλέπω κάθε μέρα από πολύυυ ψηλά.

Το σίγουρο είναι ότι, όταν πετώ πάνω από τη Γη, αυτό που βλέπω πιο πολύ είναι γαλάζιο. Γι' αυτό τη λένε «Γαλάζιο Πλανήτη»!

Φανταστείτε τη Γη σαν μια τούρτα κομμένη σε 4 κομμάτια. Τα 3 είναι θάλασσα και μόνο 1 κομμάτι είναι ξηρά. Κι αν χωρούσε όλο το νερό της Γης σε 100 ποτήρια, μόνο στα 3 θα ήταν γλυκό. Αλλά τα 2 από αυτά «κοιμούνται» παγωμένα στους παγετώνες και στα χιόνια των βουνών. Μόνο λίγες σταγόνες από το τρίτο ποτήρι μπορούμε να πιούμε.

Να ξέρετε ότι η θάλασσα μας ταΐζει κιόλας, με ψάρια και θαλασσινά. Και σχεδόν όλα τα υπόλοιπα πράγματα που αγοράζουμε, όπως ρούχα, φάρμακα, έπιπλα, παιχνίδια (9 στα 10!) έχουν ταξιδέψει με πλοίο για να φτάσουν σ' εμάς. Η θάλασσα είναι ο μεγαλύτερος «δρόμος» του κόσμου, και η Ελλάδα είναι από τις πιο ισχυρές ναυτιλιακές δυνάμεις στον πλανήτη. Το γνωρίζατε;

Ωωω, αυτή η όμορφη, απέραντη θάλασσα... Τώρα ας πάρουμε μια ανάσα... κι άλλη μία. Ε λοιπόν, **το οξυγόνο σε μία από τις δύο ανάσες που παίρνουμε έρχεται από τον ωκεανό!** Τον ωκεανό που μας χαρίζει τις πιο όμορφες αναμνήσεις: βουτιές, κάστρα στην άμμο, κυνηγητό με τα κύματα... Ανάσα, τροφή, παιχνίδι, ταξίδια... όλα από εκεί προέρχονται..
Με λίγα λόγια, η θάλασσα είναι ζωή.

Το φυσικό κλιματιστικό της Γης

Η θάλασσα είναι το τεράστιο κλιματιστικό του πλανήτη! Υπάρχουν μεγάλα «υποθαλάσσια ποτάμια» που μεταφέρουν ζεστό νερό από τον Ισημερινό προς τους πόλους και φέρνουν πίσω κρύο νερό.

Έτσι, η θερμοκρασία του πλανήτη διατηρείται σε ισορροπία. Χωρίς ρεύμα, χωρίς τηλεκοντρόλ, χωρίς θόρυβο, χωρίς χρήματα. Δωρεάν. Για πάντα.

Η Μεσόγειος, η δική μας θάλασσα, ζεσταίνεται 20% πιο γρήγορα από τον υπόλοιπο πλανήτη.

Και για κάθε 2,5 εκατοστά που ανεβαίνει η στάθμη της θάλασσας, οι αμμώδεις παραλίες μας -αυτές όπου χτίζετε τα κάστρα σας- χάνουν 2,5 μέτρα άμμου! Τα μετρώ κάθε καλοκαίρι από ψηλά.

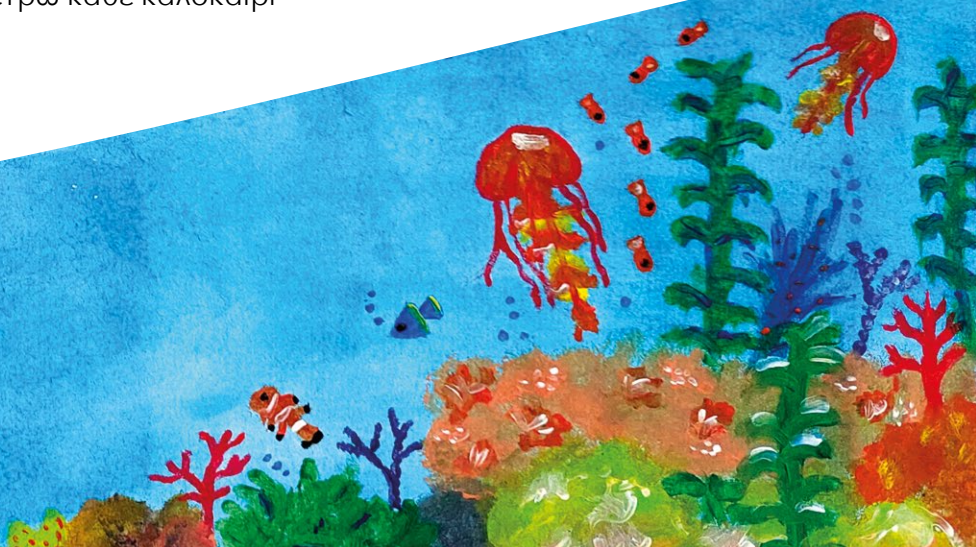
Τα κοράλλια δεν είναι φυτά! Είναι ζώα!

Οι κοραλλιογενείς ύφαλοι είναι οι πολύχρωμες πόλεις της θάλασσας, φιλοξενώντας περίπου το 25% όλης της θαλάσσιας ζωής. Κι όταν η θάλασσα ζεσταίνεται, χάνουν το χρώμα τους και γίνονται λευκοί.

Έχω δει κοράλλια που έχασαν το χρώμα τους όταν η θάλασσα ζεστάθηκε. Σαν να κλείνουν τα φώτα μιας ολόκληρης πόλης ταυτόχρονα.

Ο μεγαλύτερος καταρράκτης του κόσμου δεν βρίσκεται σε βουνό αλλά κάτω από τη θάλασσα, στον Πορθμό της Δανίας.

Και η μεγαλύτερη οροσειρά της Γης; Η Μεσοωκεάνια Ράχη, μήκους 65.000 χιλιομέτρων, απλωμένη σε όλο τον πλανήτη, κρυμμένη κάτω από τα κύματα.

Εκεί έχουν φτάσει λιγότεροι
άνθρωποι απ' όσους
πάτησαν στο ψεγγάρι.
Το πλαστικό όμως; Έφτασε...

Πού; Στην Τάφρο των Μαρνανών!
Ένα τεράστιο «βούλιαγμα» στον
βυθό, στον Ειρηνικό Ωκεανό, κοντά
στις Φιλιππίνες, 11.000 μέτρα κάτω
από την επιφάνεια της θάλασσας.
Για να καταλάβετε πόσο βαθιά είναι,
αν βάζαμε το ψηλότερο βουνό του
κόσμου, το Έβερεστ, ανάποδα μέσα,
θα εξαφανιζόταν τελείως και θα
περίσσειαν άλλα 2.000 μέτρα νερού
από πάνω.

Σκοτάδι απόλυτο, κρύο τσουχτερό,
και πίεση σαν να στέκονται πολλοίιοι
ελέφαντες πάνω στο πόδι σας!

Το πλαστικό όμως έφτασε! Εκεί που
ζουν εκατομμύρια πλάσματα που
δεν έχουμε συναντήσει ακόμη, και
βακτήρια τόσο ισχυρά που «σπάνε»
το πετρέλαιο για να επιβιώσουν.

Τώρα επιστήμονες με τη βοήθεια της
τεχνητής νοημοσύνης προσπαθούν
να φτιάξουν ένζυμα που θα «τρώνε»
και τα πλαστικά.

Ανυπομονούμε! Κι όσα ξέρουμε ήδη;
Μας εκπλήσσουν κάθε μέρα.

Μια αρχαία ελληνική λέξη
που ταξίδεψε σε όλο τον κόσμο

Κατερίνα Καράμπελα

Οκτώ + πούς (πόδι) = οκτάπους

Το χταπόδι έχει 3 καρδιές και μπλε
αίμα. Αν θέλει, καμουφλάρεται
αλλάζοντας χρώμα σε
δευτερόλεπτα. Λύνει γρίφους,
ανοίγει βάζα, θυμάται ποιος το
φρόντισε και ποιος το τρόμαξε.

Πολλοί επιστήμονες το θεωρούν
ον «με συναίσθηση». Νιώθει φόβο,
στρες ή περιέργεια και το δείχνει με
το χρώμα και τη συμπεριφορά του.

Το λένε και «μικρό αρχιτέκτονα
του βυθού»: μαζεύει κοχύλια και
πετραδάκια και τα στήνει γύρω από
τη φωλιά του σαν μικρό «τείχος»,
φτιάχνοντας γωνίες όπου βρίσκουν
καταφύγιο άλλα πλάσματα. Φτιάχνει
το σπίτι του μόνο του. Και δεν αφήνει
ποτέ σκουπίδια στη γειτονιά του.

Κι αν βρείτε εκουπίδι στη θάλασσα, ήρθε από τη στεριά. Κάποιος άνθρωπος το πέταξε.

Το ξέρετε ότι οι χελώνες μπερδεύονται και τρώνε πλαστικές σακούλες νομίζοντας ότι είναι μέδουσες; Η αγαπημένη τους λιχουδιά! Έχουν καταφέρει να επιβιώσουν 100-120 εκατομμύρια χρόνια, από την εποχή που ζούσαν οι δεινόσαυροι, και απειλείται η ζωή τους από μια πλαστική σακούλα; Απίστευτο κι όμως αληθινό.

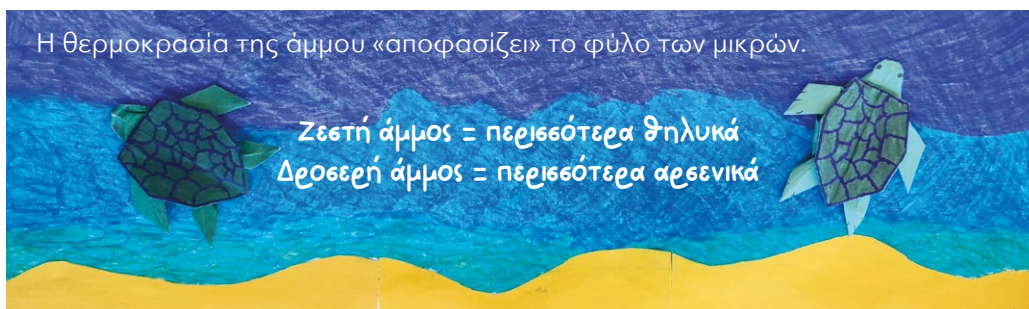
Μικρές και μεγάλες, όλες κινδυνεύουν. Ακόμα και οι συμπαθητικές δερματοχελώνες, που φτάνουν τα 2 μέτρα και ζυγίζουν έως 700 κιλά, όσο ένα μικρό αυτοκίνητο! Ενώ μπορούν να ζήσουν πάνω από 80 χρόνια και να κάνουν πολλά μικρά χελωνάκια.

Αικατερίνη Ιωσηφίνα Ριτζάκη

Ταξιδεύουν χιλιάδες χιλιόμετρα κάθε χρόνο, και όταν έρθει η ώρα να αφήσουν τα αυγά τους, επιστρέφουν πάντα στην ίδια παραλία όπου γεννήθηκαν, ακόμα κι αν βρίσκεται στην άλλη άκρη του ωκεανού. Χωρίς GPS, χωρίς χάρτη, χωρίς φορτιστή.

Κρατάτε μυστικό; Εγώ μερικές φορές χαζεύω τα υπέροχα ελληνικά νησιά από ψηλά και ξεχνάω πού πάω. Σσς, γλαρόπουλα. Μυστικό!

Οι μέδουσες ίσως κρύβουν το μυστικό της... αθανασίας

Η μικροσκοπική *Turritopsis dohrnii* μπορεί να επιστρέφει σε νεότερο στάδιο της ζωής της όταν οι συνθήκες δυσκολεύουν. Άλλη μία ιδιότητα που μελετούν οι επιστήμονες!

Ο μπαμπάς ιππόκαμπος είναι αυτός που κουβαλάει τα μωρά στην κοιλιά του μέχρι να γεννηθούν, έως και 2.000 κάθε φορά!

Αμφιλόχιος Μαιτζέζος

Βιργνία Κασάπη

Το νησί που δεν υπάρχει στους χάρτες

Κάπου ανάμεσα στην Καλιφόρνια και στη Χαβάη, εκεί που περιμένα να δω μόνο νερό, υπάρχει ένα «νησί». Δεν έχει παραλίες, δεν έχει ξενοδοχεία, δεν έχει ηλιοβασίλεμα που αξίζει selfie. Έχει μόνο πλαστικό. Όσο 12 Ελλάδες. Πλαστικό που έχει έρθει από τη στεριά, από την ανθρώπινη δραστηριότητα.

Και το πιο τρελό; Μια πλαστική σακούλα τη χρησιμοποιείς για λίγα μόνο λεπτά, ίσα ίσα για να φτάσεις σπίτι με τα ψώνια σου. Και μετά... την πετάς. Αλλά αυτή δε φεύγει. Μένει στη φύση για πολλά, πολλά χρόνια!

Και στο τέλος, τα μικροπλαστικά καταλήγουν στις παραλίες, στα ψάρια, που τα τρώνε νομίζοντας ότι είναι φαγητό, στα θαλασσοπούλια, στους ανθρώπους. Κι εγώ ο ίδιος, χωρίς να το θέλω, έχω φάει πλαστικό. Όχι ό,τι καλύτερο έχω δοκιμάσει στη ζωή μου, ομολογώ.

Μια πάνινη τσάντα όμως; Τη χρησιμοποιείς για χρόνια. Μικρή αλλαγή, τεράστια διαφορά. Και ξέρω ότι τα Γλαρόπουλά μου, εσείς, παιδιά μου, θα τα αλλάξετε όλα αυτά.

Παναγιώτα
Ελευθερία Κοτύλια

Αχινός για σνακ; Κάνει καλό στο κλίμα!

Οι βίδρες έχουν την τέλεια δικαιολογία για σνακ κάθε ώρα! Η γούνα τους έχει εκατοντάδες εκατομμύρια τρίχες, τόσες ώστε το κρύο νερό δεν μπορεί να τη διαπεράσει. Σαν να φορούν μόνιμα ένα φουντωτό παλτό!

Τρώνε αχινούς, κι έτσι τους εμποδίζουν να καταστρέψουν τις κέλπιες, τα «δάση» από φύκια που απορροφούν διοξείδιο του άνθρακα.

Και οι φάλαινες; Αυτές είναι οι αγρότες της θάλασσας. Όταν βουτούν βαθιά και ανεβαίνουν πάλι στην επιφάνεια, «οργώνουν» με την κοιλιά τους τη θάλασσα και απελευθερώνουν θρεπτικές ουσίες που ταιάζουν το φυτοπλαγκτόν, τον πιο σπουδαίο σύμμαχο της Γης για το κλίμα. Σώζουν τον πλανήτη απλά... υπάρχοντας. Και δεν είναι μόνο αυτές! Η θάλασσα είναι γεμάτη από τέτοιους αφανείς ήρωες. Θα σας τους πω από κοντά!

Αδριάννα Κουτσοπούρη